

Osjećaj zajedništva: povezanost zajednice i ustanova ranog odgoja i obrazovanja

Djeca u Europi, godina II, broj 3. 2010.

Dobro došli u 18. broj časopisa *Djeca u Europi*, u kojem razmatramo važnost 'mesta' i lokalne zajednice, kao i njihovu povezanost s odgojno-obrazovnim ustanovama uključujući i gradske, prigradske i seoske. Poseban naglasak stavljam na seosku područja, kao i na dobropiti ruralnog okruženja iz kojih možemo učiti. Odgovorna urednica ovog broja je Bronwen Cohen, direktorica časopisa *Djeca u Škotskoj* i urednica engleskog izdanja časopisa *Djeca u Europi*. Profesionalno se već niz godina bavi povezanošću odgojno-obrazovnih ustanova i lokalne zajednice, kao i utjecajem ove veze na tzv. *učenje u zajednici* ali i na razvoj samih zajednica.

U zadnjem broju časopisa *Djeca u Europi* razmatrali smo napredak u ostvarivanju dječjih prava. U međuvremenu je došlo do potpisivanja Lisabonskog ugovora, koji bi trebao prijeti da se dječja prava uključuju u sve aktivnosti Europske unije, uključujući i ustanove predškolskog odgoja i obrazovanja. Visoki dužnosnici Španjolske i Belgije, dviju zemalja koje u 2010. godini dijele predsjedništvo nad Europskom unijom, izjavili su tijekom govora na europskoj konferenciji *Eurochild 2009* kako će zajedno raditi na razvoju EU preporuka o dobropiti djece. Više o tome na internetskoj stranici <http://www.eurochild.org>. Konačno, možda ćete se sjetiti našeg 8. broja iz 2005. godine posvećenog temi *Making Space* (Napravite mesta za djecu). Taj je broj dobio međunarodnu nagradu za arhitekturu i dizajn namijenjen djeci. Dodjela ove velike međunarodne nagrade na konferenciji *Making space 2010* bit će organizirana i ove godine, a sponzorirat će je škotska vlada u suradnji s Organizacijom za ekonomsku suradnju i razvoj OECD, časopisom *Djeca u Europi*, te Europskom dječjom mrežom *Eurochild*. Ovaj put konferencija će se baviti temom unutarnjeg i vanjskog okruženja za djecu od rođenja do 18. godine života. Više informacija o samom događanju potražite na internetskoj stranici <http://www.childrenineurope.org>.

Alexandra Marques,
Cadernos de Educação de Infancia, Portugal,
glavna urednica 18. broja

Djeca u Europi

Godina II, br. 3 (18) 2010.
nakladnik: Pučko otvoreno učilište 'Korak po korak'
za nakladnika: Nives Milinović
glavna i odgovorna urednica hrvatskog izdanja:
Helena Burić
glavna urednica: Alexandra Marques
odgovorna urednica ovog broja: Bronwen Cohen
uredništvo: Irene Balaguer, Bronwen Cohen, Ferruccio Cremaschi, Helena Ingvarsdotter, Eva Grüber, Perrine Humbert, Stig G. Lund, Alexandra Marques, Marie Nicole Rubio, Teresa Ogrodzińska, Gella Varnava-Skoura, Helena Burić, Jan Peeters, Wilma Schepers
lektorika: Marina Vujičić
prevoditelj: Damir Molnar
graficka priprema: Arianna Bertone
tisk: Tecnoprint Snc, Romano di Lombardia (Bg),
tiskanje dovršeno u lipnju 2010.
adresa uredništva:
Pučko otvoreno učilište 'Korak po korak'
(za časopise 'Dijete, Vrtić, Obitelj'/'Djeca u Europi')
Ilica 73, 10000 Zagreb
tel.: 01 4854 936; fax: 01 4854 022
e-mail: korakpokorak@korakpokorak.shr
web: www.korakpokorak.hr
e-mail: korakpokorak@korakpokorak.hr
www.korakpokorak.hr
www.childrenineurope.org
žiro-račun: 2402006-1100083286
Časopis 'Djeca u Europi' izlazi dva puta godišnje kao 5. i 6. broj časopisa 'Dijete, vrtić, obitelj'.
Cijena zajedničke godišnje pretplate iznosi 231 kn (cijena pojedinačnog broja je 38,5 kn).
Godina VIII, br. 18, 2010., izlazi dva puta godišnje.

- 2 Od učenja u zajednici do gospodarskog oporavka: zašto je osjećaj 'mesta' važan
BRONWEN COHEN
- 4 'Oslikavanje života' - ribarska sela koja su oblikovala slikarev život
- 6 Rođeni slobodni? Iskustvo odrastanja današnje djece
RITA HABERKORN
- 7 Odrastanje u ruralnoj Poljskoj
MARZENA LOTYS
- 10 **Učenje u zajednici u Norveškoj**
Je li uloga današnje škole - jačanje lokalnih zajednica u globaliziranom svijetu?
KARL JAN SOLSTAD
'Poduzetništvo bez granica' - meduregionalni projekt Europske unije
ANNE SOFIE SKOGVOLD
Razvijanje osjećaja zajedništva kod malene djece: učenje u zajednici u norveškim seoskim vrtićima
WENCHE RØNNING
- 14 'Čemu služi škola?'
WILL COLEMAN i PHIL BANKS
- 16 Mjesto za *whanau*
AROARO TAMATI i ERANA HOND-FLAVELL
- 19 Otvaranje prozora njihova svijeta
CHRIS PASCAL i TONY BERTRAM
- 20 Učenje u obitelji: kako obitelj postaje katalizator promjena
CLARE MEADE i KAREN FAIRFAX-CHOLMELEY
- 21 Razvoj mogućnosti za romsku djecu u hrvatskim vrtićima i školama
JAGODA NOVAK
- 22 Od seoskih vrtića do prihvatnih centara: strategije ruralnog razvoja u talijanskim pokrajinama Toscana i Emilia Romagna
Kada Sveučilište surađuje s regionalnim ustanovama
FRANCESCO DI IACOVO
Društvena zajednica Koine
GRAZIA FALTONI
Novi modeli usluga za jasličku djecu u planinskim područjima
ANNA PELLONI
- 26 Vertikalni klaster Portel: okvir za odgojno-obrazovne aktivnosti u regiji
LUIS RIBEIRO
- 28 Razvoj i profesionalizacija usluga za djecu rane dobi u belgijskoj Francuskoj zajednici
FLORENCE PIRARD
- 29 Zadovoljenje potreba ruralnih obitelji s malom djecom
ERIC ROSSI
- 30 Izgradnja pristupa prirodi za djecu u danskim gradovima
PAULINE ANSEL-HENRY
- 31 Pristup odgoju i obrazovanju za sve: kakav je doprinos Europske unije?
ANDROULLA VASSILIOU
- 32 Odgoj i obrazovanje za sve: politika Europske unije
JOHN BRYDEN

Časopis je objavljen uz potporu:
Gradskog ureda za obrazovanje, kulturu i sport Grada Zagreba i fondacije Bernard Van Leer